

Bruxelles, 21.6.2021.
COM(2021) 325 final

2018/0248 (COD)

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE
EUROPSKOM PARLAMENTU**

na temelju članka 294. stavka 6. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

o

**stajalištu Vijeća o donošenju Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Fonda
za azil, migracije i integraciju**

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE
EUROPSKOM PARLAMENTU**

na temelju članka 294. stavka 6. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

o

stajalištu Vijeća o donošenju Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Fonda za azil, migracije i integraciju

1. KONTEKST

Datum prosljeđivanja prijedloga Europskom parlamentu i Vijeću (dokument COM(2018) 471 final – 2018/0248 COD):	13. lipnja 2018.
Datum donošenja mišljenja Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o prijedlogu:	17. listopada 2018.
Datum stajališta Europskog parlamenta, prvo čitanje:	13. ožujka 2019.
Datum donošenja djelomičnog općeg pristupa Vijeća:	7. lipnja 2019.
Datum donošenja općeg pristupa Vijeća:	12. listopada 2020.
Datum šestog trijaloga, na kojem je postignut privremeni politički dogovor o ključnim političkim pitanjima:	9. prosinca 2020.
Datum usvajanja stajališta Vijeća:	14. lipnja 2021.

2. CILJ PRIJEDLOGA KOMISIJE

U kontekstu višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021.–2027. Komisija je podnijela prijedlog o Fondu za migracije i azil („FAM”) kako bi se državama članicama pružila obnovljena i pojačana potpora za učinkovito upravljanje migracijama. Cilj prijedloga bio je znatno povećanje ukupnog proračuna Unije za upravljanje migracijama i vanjskim granicama.

Cilj je Fonda pridonijeti stabilnoj i poštenoj migracijskoj politici EU-a. Fond se prvenstveno bavi unutarnjim potrebama država članica EU-a, ali prepoznaje i potrebe izvan granica EU-a te ih uz odgovarajuće zaštitne mjere može ispunjavati. Dostupni su razni načini provedbe za potporu djelovanjima izvan EU-a preko međunarodnih organizacija, prihvatljivih subjekata s poslovnim nastanom u trećim zemljama (npr. nevladine organizacije) ili trećih zemalja koje ispunjavaju kriterije prihvatljivosti za pridruživanje Fondu.

Fond će osiguravati da EU i dalje ispunjava svoje obveze prema onima kojima je potrebna međunarodna zaštita, i to podupiranjem preseljenja, humanitarnog prihvata i integracije prihvatljivih tražitelja azila i migranata. Fond može sigurnim i dobro kontroliranim putovima za zakonite migracije olakšati dostojanstveno vraćanje osoba koje nemaju pravo boravka u EU-u i poduprijeti rješenja kojima se zamjenjuju nezakonite migracije.

Kako je utvrđeno u prethodnom programskom razdoblju, bila je potrebna veća fleksibilnost u upravljanju prethodnim fondom kako bi se bolje poduprli njegovi ciljevi. U prijedlogu novog Fonda osigurana je takva fleksibilnost, ali i usmjeravanje financijskih sredstava na prioritete i djelovanja Unije od kojih Unija ima znatnu korist. Stoga su za prevladavanje promjenjivih operativnih izazova i za nove prioritete bili potrebni novi mehanizmi za raspodjelu sredstava u okviru podijeljenog, izravnog i neizravnog upravljanja.

3. PRIMJEDBE NA STAJALIŠTE VIJEĆA

Stajalište Vijeća kako je doneseno u prvom čitanju u potpunosti odražava politički dogovor Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije postignut 9. prosinca 2020.

Glavne točke tog dogovora navedene su u nastavku.

Ime fonda: fond je preimenovan u Fond za azil, migracije i *integraciju* (FAMI), odnosno nosi ime prethodnog fonda, iz razdoblja financiranja 2014.–2020.

Ciljevi: sveobuhvatni cilj politike i posebni ciljevi, uključujući dodavanje novog posebnog cilja „solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti među državama članicama”.

Proračun: financijska omotnica usklađena je s iznosima dogovorenima za višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027., tj. 9,9 milijardi EUR u tekućim cijenama. Udio tematskog instrumenta u ukupnoj financijskoj omotnici smanjen je s 40 % na 36,5 %. Nadalje, zadržan je prijedlog Komisije o uvjetovanosti za dobivanje dodatnih sredstava u fazi preispitivanja u sredini programskog razdoblja. Kako je predloženo, država članica mora podnijeti zahtjeve za plaćanje koji obuhvaćaju najmanje 10 % početnih sredstava dodijeljenih njezinu programu kako bi taj program bio prihvatljiv za dodjelu dodatnih sredstava u okviru preispitivanja u sredini programskog razdoblja.

Minimalni postoci financiranja: uvedeni su minimalni postoci za dodjelu sredstava za posebne ciljeve, kako slijedi:

- (a) najmanje 15 % sredstava za programe država članica treba biti dodijeljeno posebnom cilju zajedničkog europskog sustava azila;
- (b) najmanje 15 % sredstava za programe država članica treba biti dodijeljeno posebnom cilju zakonitih migracija, integracije i socijalne uključenosti;
- (c) najmanje 20 % sredstava tematskog instrumenta treba biti dodijeljeno posebnom cilju solidarnosti i podjele odgovornosti;
- (d) najmanje 5 % početnih sredstava tematskog instrumenta treba biti dodijeljeno za lokalne i regionalne vlasti koje provode mjere integracije.

Države članice mogu u propisno opravdanim slučajevima odstupiti od minimalnih postotaka financiranja u svojim programima.

Područje primjene potpore: prihvatljivim djelovanjima navedenima u Prilogu III. (Područje primjene potpore) Uredbi o FAMI-ju upravljat će se na sljedeći način:

- (a) Prilog III. ostaje netaksativan popis djelovanja („otvoreni popis”) za potrebe programa koje izrađuju države članice;
- (b) Prilog III., uz iznimku hitne pomoći, postaje iscrpan popis djelovanja („zatvoreni popis”) za potrebe programâ rada tematskog instrumenta. Komisija može delegiranim aktom unijeti dodatna djelovanja u Prilog III.

Treće zemlje i vanjska dimenzija Fonda: dogovor je postignut na temelju sljedećeg:

- (a) dodatnih zaštitnih mjera uključenih za djelovanja u trećim zemljama i djelovanja povezana s trećim zemljama (npr. projekti država članica u trećim zemljama ili povezani s trećim zemljama trebaju prethodno odobrenje Komisije, a prihvatljivi subjekti s poslovnim nastanom u trećim zemljama mogu dobiti financijska sredstva samo ako su dio konzorcija s najmanje jednim subjektom s poslovnim nastanom u državi članici);
- (b) samo treće zemlje koje su sklopile sporazum s Unijom o kriterijima i mehanizmima za utvrđivanje države odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil mogu biti pridružene Fondu na temelju posebnog sporazuma kojim se uređuje navedeno sudjelovanje;
- (c) iako su djelovanja u trećim zemljama ili povezana s njima i dalje moguća, u novim se odredbama naglašava unutarnja priroda Fonda te programi moraju prvenstveno služiti unutarnjoj politici Unije.

Postupci donošenja za provedbene akte: programi rada tematskog instrumenta trebaju se donijeti provedbenim aktima u okviru postupka ispitivanja (uz „klauzulu o nedavanju mišljenja”). Za hitnu pomoć uključen je brži postupak za donošenje neposredno primjenjivih provedbenih akata. Predložak za godišnje izvješće o uspješnosti donijet će se provedbenim aktom uz savjetodavni postupak.

Operativna potpora: postotak dodijeljenih sredstava koji se može dodijeliti za operativnu potporu povećan je na 15 % (s 10 % u prijedlogu Komisije) i proširen na djelovanja u okviru svih posebnih ciljeva.

Preseljenje, humanitarni prihvati i premještanje: dogovoreni su fiksni iznosi koji se trebaju dodijeliti državama članicama, kako slijedi:

- (a) zadržan je iznos od 10 000 EUR za svaku osobu prihvaćenu u okviru preseljenja, uključujući članove njihovih obitelji;
- (b) za svaku osobu primljenu u okviru humanitarnog prihvata uveden je iznos od 6 000 EUR. Taj se iznos povećava na 8 000 EUR za ranjive osobe. Članovi njihovih obitelji također mogu biti prihvatljivi;
- (c) zadržan je iznos od 10 000 EUR za svakog podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu/korisnika međunarodne zaštite koji je premješten iz jedne

države članice u drugu, uključujući članove njihovih obitelji; (dogovoren je i jednostavniji pristup jedinstvenih plaćanja za premještanja);

- (d) Komisija može putem delegiranih akata prilagoditi navedene iznose kako bi uzela u obzir stope inflacije i kretanja u relevantnim područjima.

Međunarodne organizacije: u tekst su uključene nove odredbe o reviziji i kontroli međunarodne organizacije.

Pokazatelji uspješnosti: pojednostavnjeni su pokazatelji rezultata i ostvarenja iz priloga V. i VIII.

Retroaktivnost: uključene su odredbe o retroaktivnosti kako bi se uzelo u obzir da se akt neće donijeti prije kraja 2020.

Kriteriji za dodjelu sredstava programima: postignut je dogovor o Prilogu I. Uredbi o FAMI-ju o:

- (a) početnoj dodjeli sredstava za otočna društva, ukupnoj ponderiranoj raspodjeli između azila, zakonitih migracija i integracije te nezakonitih migracija i vraćanja te potkriterijâ za azil i zakonite migracije i integraciju;
- (b) ponderiranoj raspodjeli potkriterijâ za nezakonite migracije na temelju 70 % udjela državljana trećih zemalja na koje se odnosi odluka o vraćanju i 30 % udjela onih koji su stvarno napustili državno područje;
- (c) uvođenju polazišta u izvješćivanju.

Općenito, postignutim dogovorom zadržavaju se ciljevi izvornog prijedloga Komisije, iako se dogovorenim stajalištem pruža nešto manje fleksibilnosti i pojednostavnjenja nego što je prvotno predloženo. Dogovorom se zadržava jednaka razina ambicije kao u početnom prijedlogu i pruža primjenjiva pravna osnova za provedbu ciljeva Fonda.

Komisija je u zadnjem političkom trijalogu, održanom 9. prosinca 2020., istaknula da radi postizanja općeg konačnog dogovora, može prihvatiti elemente o kojima su se usuglasili Europski parlament i Vijeće

4. ZAKLJUČAK

Komisija prihvaća stajalište Vijeća.
